

# אלילי הנפש

## (ולקחים נוספים מישוע)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: קהלת 9:10; מתי 4-18; מתי 18-35; 19:16-30; גלטיים 3:21,22; מתי 19:27.

פסוק לשינון: "אותה שעה נגשו התלמידים אל ישוע וישאלו: "מי הוא הגדול במלכות השמים?" (מתי 18:1).

כבני אדם אנו מוצר של הסביבה ושל החברה, אלו מעצבים את הערכים האמונות והגישה שלנו לחיים. בין אם גדלתם במטרופולין או בכפר בלי מים נקיים זה לא משנה: התרבות והסביבה שבם גדלתם מעצבים את מי שאתם. וגם אם תוכלו לעבור לסביבה חדשה, זו שבה גדלתם תשאיר את חותמה בכם עד יומכם האחרון. למרבה הצער ברמה מסויימת רוב הסביבות והתרבויות שבם חיים בני אדם כיום פועלים כנגד עקרונות מלכות האלוהים. אחרי הכל העולם הזה נתון תחת החטא הקדמוני וערכיו, מוסריו ומנהגיו משקפים מצב זה. מה עוד הם יכולים לשקף? פשוט קשה לנו לראות משום שאנו שקועים בתרבות ובסביבה. פועלו של אלוהים בליבנו בין היתר מורה ומצביע על הערכים, המוסרים והסטנדרטים של מלכות האלוהים. כפי שנראה השבוע, ערכים, מוסר וסטנדרטים אלו שונים בהרבה ממה שאליו נולדנו ושבנו גדלנו. על השליחים היה ללמוד זאת וזה כולל גם אותנו.

## גדולת הענווה

מי אינו שואף לגדולה? כלומר מי לא רוצה להיות בין הגדולים או לעשות דברים גדולים? הרצון הזה לא חייב להיות במקורו קשור לאנוכיות, גאווה או יהירות. זה יכול מאוד להיות עשיית הטוב ביותר שתוכלו בכל שתפנו תוך תקווה שמעשיכם יביאו ברכה לזולת (קהלת 10: 9). הבעייה היא בהגדרת הגדולה'. כמה קל להבין 'גדולה' בצורה שונה לחלוטין מהתפיסה ונקודת המבט של אלוהים.

**קראו את מתי 4-18:1. מהי גדולה על-פי ישוע? כיצד נוכל להבין זאת בדרך שבה ניישם רעיון זה בחיינו?**

---



---



---

על מנת להגדיר גדולה אמיתית קרא ישוע לילד לעמוד לפניו ואמר: **"לִכְּנָן מִי שְׂיִשָּׁפִיל אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת כִּילָד הַזֶּה הוּא הַגָּדוֹל בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. כָּל הַמְקַבֵּל יֶלֶד אֶחָד כְּזֶה בְּשָׂמִי, אוֹתִי הוּא מְקַבֵּל."** ישוע לא דיבר על להיות מטיף דגול או איש עסקים מצליח או אפילו פילנתרופיסט גדול. גדולה על-פי אלוהים היא זו שבפנים ליבנו ולא מה שאנו עושים הנראה לעין, למרות שברור שמה שיש בלב ישתקף במעשים. שימו לב שישוע מגדיר גדולה בצורה שונה מזו שרבים בעולמנו מגדירים. אחרי הכל מי מתעורר בוקר בהיר אחד ומחליט שהגדולה שהוא או היא רוצים זה להיות ענו ושפל רוח כילד קטן? זה נראה לנו מוזר להתאוות ולשואף למשהו כזה ואולם זאת רק משום שאנו מושחתים על-ידי העקרונות הרעיונות והאידיאות של העולם שבו אנו חיים. מה זה אומר להיות שפל רוח כמו ילד? אחד מסממני הענווה הוא ציות, מְשִׁים דְּבַר ה' לפני רצוננו. אם מצאתם עצמכם במסלול לא נכון זה משום שאתם במסלול משלכם. הפיתרון פשוט: השפילו את עצמכם ועלו שוב על דרכו של האלוהים- דרך המלך האמיתית, תוך ציות לדברו. אם אדם וחוה היו נשארים ענווים ושפלי רוח הם לא היו חוטאים. מעניין לשקול את העובדה ששני העצים, עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע היו שניהם במרכז הגן. חיים והרס מוחלט לא בדיוק רחוקים אחד מהשני. ההבדל הוא בשפלות הרוח, בענווה.

**איזה עוד רעיונות, יחס וגשישה מהווים חלק מחיינו בגלל הקשר לעולם הזה, דברים שהם בעצם בניגוד לדבר האלוהים? הביאו תשובתכם לשיעור השבת.**

---



---



---

## הגְדוּלָה שבלב סולח

אחת ההשלכות של החטא הקדמון נראית ביחסים בין אישיים. מאותו רגע שבו האשים אדם את חוה בשל החטא (בראשית 12: 3) ועד לרגע זה עלי אדמות, המין האנושי הושחת ונוון על-ידי מאבקים בין אישיים. לצערינו, המאבקים והקשיים האלו לא קיימים רק בעולם אלא בתוך הקהילה, גוף המשיח.

**קיראו את מתי 15: 18-35. מה אמר לנו ישוע כאן? מדוע אם כן אין אנו ממלאים את רצונו ועושים כדבריו?**

אם כך, קל לדבר מאחורי גבו של כל אחד ולהתלונן עליהם מאשר לפנות אליהם באופן אישי ולדון בנושא. זוהי הסיבה שאיננו רוצים ללכת בדרך זו למרות שנאמר לנו לעשות זאת בדרכו של האדון. ישוע מלמד אותנו לפנות ישירות לכל מי שפגע בנו ולנסות לשקם את מערכת היחסים. אם אין האינדיבידואל קשוב יש להמשיך למלא את ההנחיות הבאות: **"וְאִם לֹא יִשְׁמַע, קַח אֶתְךָ עִוד אֶחָד או שְׁנַיִם, כְּדִי שֶׁ 'עַל-פִּי שְׁנַיִם או שְׁלוֹשָׁה עֲדִים יָקוּם כָּל דְּבָר'"**, **"בְּמָקוֹם אֲשֶׁר שְׁנַיִם או שְׁלוֹשָׁה נִאֶסְפִּים לְשִׁמִּי שָׁם אֲנִי בְּתוֹכָם."** (מתי 16, 20: 18). שימו לב להקשר שכאן; זה נאמר בקשר למשמעת והשיקום של אדם אחר. (אנו נוטים לשוות לפסוק זה משמעות נרחבת יותר). ישוע אומר שרוח הקודש נוכחת בעת ניסיון אחים לשקם ולאחד אדם מאמין. זוהי העבודה היפה שבפדיון. וזה מתחיל בענווה ופועל הדבר הנכון בפנייה ישירה למי שפגע בנו. זוהי דוגמה מאלפת לגדולה שבחיי מי שנוהג בדרך זו.

**קיראו את מתי 18: 21-35. מהי הנקודה החיונית שישוע מעלה כאן?**

כשישוע מורה לנו לסלוח עד שבעים ושבע פעמים כוונתו הברורה היא שאל לנו להפסיק לסלוח לעולם. המסר שישוע העביר על הנחיצות שבסלחנות לא רק לטובתם של אחרים אלא לטובתנו הוא מסר רציני. שימו לב למשל בעל המסר החזק שבו השתמש ישוע על-מנת לחזק נקודה זו. נוכל לקבל סליחה על דברים רבים; זו מהות הבשורה- סליחה (ראו שמות 32: 32; מעשי השליחים 5: 31; קולוסיים 1: 14), אולם אם לא נסלח לאחרים כשם שאלוהים סלח לנו אנו עשויים לקצור את התוצאות הרעות בהתאם.

**מדוע זה כל-כך חשוב אם כן לשים דגש על קורבן המשיח, על הסליחה שניתנה לנו בגללו? אם זה מה שאלוהים עשה למעננו, אם זה מה שהיה כרוך בו על-מנת לסלוח לנו, כיצד נוכל ללמוד לסלוח לאחרים ולא משנה כמה שזה נראה בלתי אפשרי למתן סליחה זו?**

## אלילי הנפש

**קיראו את מתי 30-16:19. כמשיחיים בתקופת הברית החדשה כיצד עלינו להתייחס לסיפור הזה בימינו? אילו לקחים נוכל להפיק מסיפור זה שבבילנו?**

למרות שלא נאמר לנו שום דבר ספציפי על האיש הזה אפשר עדיין לראות נקודות בולטות מסויימות. הוא היה איש עשיר, מושל (ראו לוקס 18: 18), וקפדן בחוקי התורה. אפשר להבחין שהוא הרגיש שחייו לקו בחסר כלשהוא. זה מזכיר קצת את סיפורו של מרטין לותר; שלמרות שהיה נזיר קפדן וחסוד, חסר לו סיפוק רוחני בחייו והוא נאבק בחוסר הוודאות בנוגע לגאולתו. בשני המקרים הרגישו האנשים האלה שהפער הגדול שבנם לבין אלוהים אינו עתיד להסגר על-ידי מעשים טובים.

"המושל הזה הוקיר את צידקתו כדבר חשוב. הוא לא חשב לרגע שהיה בצידקתו פגם כלשהוא ועדיין הוא לא היה משוכנע ומרוצה לגמרי. הוא הרגיש בצורך של דבר שלא היה בבעלותו. האם לא יכול היה ישוע לברך אותו כשם שברך את הילדים הקטנים ולספק את רצון נפשו?" (אלן ג'י ווייט, 'חמדת הדורות', עמ' 518).

יש הטוענים שבסיפור הזה מלמד ישוע שאנו מקבלים חי עולם על סמך מעשינו.

אחרי הכל במתי 17: 19 אמר ישוע: **"אמר אליו: 'מדוע אתה שואל אותי בנוגע לטוב? אַחַד הוּא הַטּוֹב, אֲבָל אִם רְצוֹנְךָ לְבוֹא לַחַיִּים, שְׁמֹר אֶת הַמְצוּוֹת.**" אם היתה זו הציטטה היחידה אולי היה כאן מקום לויכוח. אולם קטעים אחרים בברית החדשה ובמיוחד בכתביו של שאול מלמדים שהחוק אינו מושיע אלא מעיד ומצביע על הצורך שלנו בגאולה (רומיים 3: 28; גלטיים 3: 21, 22; רומיים 7: 7). במקום זאת בא ישוע להנחות אותנו למקום שבו יוכל לראות את תלותו הגדולה במשהו שמעבר ליכולת מעשיו. אם יכלה שמירת החוקים בלבד להציל אדם הרי שהגאולה בידיו - הוא היה קפדן מאוד בשמירתם. הבשורה צריכה לחזור ללב ולהגיע עד לאלילי הנפש, וכל מה שמהווה מכשול למערכת היחסים שלנו עם אלוהים חייב להישמד. במקרה שלעיל היה זה כספו. ישוע מצביע על הקושי שבפרידת העשיר מכספו על-מנת שייגאל; לוקס מתעד סיפור יפה שהתרחש מיד לאחר דיאלוג זה (לוקס 10-1: 19).

**אם הייתם בנעליו של האיש העשיר ושאלתם את ישוע את אותה שאלה מה לדעתכם הוא היה אומר לכם? חישבו עמוקות על משמעות תשובתכם?**

## מהו שכרנו?

מה קרה מיד לאחר המפגש עם המושל הצעיר? "הגיב כיפא ואמר אליו: 'הנה אנחנו עֲזַבְנוּ הַכֵּל וְהֵלְכְנוּ אַחֲרֶיךָ, אִם כֵּן מָה יְהִיָּה לָנוּ?' (מתי 27: 19).

אין לנו מידע נוסף לסיבת השאלה ששאל כיפא אולם ייתכן והיא קשורה לעזיבתו את ישוע. נראה שכיפא ביקש להראות שבניגוד למושל הצעיר ואחרים שדחו את דבריו ותורתו של ישוע או שהיו עימו זמן קצר ועזבו, הוא והשליחים האחרים עזבו הכל למענו. הם נשארו נאמנים לו גם כשהיתה העלות גבוהה אישית. אם כך נשאלה השאלה: 'מה יהיה שכרנו?'

מנקודת המבט שלנו היום ייתכן ונראה שאלה זו כסימן ללב קשה ורוחניות מעורפלת וכמובן שבמובן מסויים זה נכון. ומצד שני למה שלא נשאל שאלה כגון זו ששאל כיפא? מדוע שהוא לא יחשוב מה יקבל בעבור הליכתו אחר ישוע? החיים כאן קשים אחרי הכל, אפילו לאלה שהולך הכי קל. כולנו חשופים לטראומות, אכזבות וכאב שבקיום בעולם הנתון לתוצאות החטא הקדמון.

במאה ה-19 כתב אינטלקטואל איטלקי בשם גיאקומו ליאופרדי על אומללות העל של המין האנושי כשאמר: 'כל עוד מרגיש האדם חיים הוא מרגיש גם כאב ואי שביעות רצון'. החיים הם בדרך כלל מאבק ולא תמיד מתאזנים הטוב והרע. אם כך יש היגיון בריא בשאלתו של כיפא. בגלל חיים קשים, איזה יתרון נובע מהליכה בעקבות ישוע? למה עלינו לצפות תוך כדי שאנו מתחייבים בצורה שבה נתבקשנו מישוע? כיצד הגיב ישוע לשאלה הזו? (ראו מתי 16: 20-28: 19).

שימו לב שישוע לא גער בכיפא בשל אנוכיות. הוא נתן לו תשובה ישירה וליווה אותה במשל על העובדים ושכרם. למרות שדיונים רבים התקיימו בגין המשל הזה הנקודה העיקרית ברורה: תקבלו מישוע את שהבטיח. אם מישהו היה שואל אתכם: מה אקבל ממאתן שירותי לישוע? מה הייתם עונים?

## יְכוּלִים אָנוּ

בשביל להעריך באמת את הסיפור על יעקב יוחנן ואמם במתי 27-20: 20, קיראו קודם לכן את לוקס 56-51: 9. אירוע זה התרחש כשישוע וחסידיו פנו ללכת לירושלים, ימים אחדים לפני שביקשו יעקב ויוחנן לשבת לצד ימינו של ישוע במלכות השמיים.

**קיראו את מתי 27-2: 20. מה מלמד סיפור זה בלוקס 56-51: 9 על נכונותם של יעקב ויוחנן לשבת לימינו של ישוע במלכותו?**

---



---



---

יעקב ויוחנן בני זבדי היו מודאגים בקשר לעתידם יותר מאשר בנוגע לגאולת הסובבים אותם גם לאחר שנשלחו לבשר באיזורים סביבם. במובן מסויים הסיפור הזה דומה לזה שדנו בו אתמול עם השאלה ששאל כיפא את ישוע: מה שכר חסידיו של ישוע. שימו לב לתשובתו של ישוע כאן. **”עֲנֵה יֵשׁוּעַ וְאָמַר: ”אֵינְכֶם יוֹדְעִים מַה שְׁאַתֶּם מְבַקְשִׁים. הָאֵם יְכוּלִים אַתֶּם לְשִׁתּוֹת אֶת הַכּוֹס אֲשֶׁר אֲנִי עֹתִיד לְשִׁתּוֹת?” הֲשִׁיבוּ לוֹ: ”יְכוּלִים אָנוּ”** (מתי 22: 20). במילים אחרות על-מנת להזדהות עם ישוע בתהילה העתידית קודם לכל עלינו להזדהות עם סבלו ומותו, דבר שלא ציפו לו ולא היו מוכנים לו. העובדה שהם ענו מיידית שהם יכולים מראה שהם לא ידעו ממה הוא מזהיר אותם. לעיתים התעתזו לדעת. מוצג כאן ניגוד מובהק, עלינו לחשוב על ניגוד זה.

כפי שראינו בשיעור אתמול הובטחו לנו דברים נהדרים ואפילו "חיי עולם" (מתי 29: 19), אם רק נלך בעקבות ישוע. ויחד עם זאת מלמדים כתבי הקודש כי יש מחיר מסוים להליכה בעקבות ישוע- לפעמים מחיר גבוה מאוד. ישוע אמר לכיפא מאוחר יותר שהוא ימות מות קדושים (יוחנן 19, 18: 21). רבים מהמאמינים לאורך כל ההיסטוריה וגם בימים אלה שילמו מחיר כבד בשל דבקותם בישוע. למעשה עלינו לתהות אם עדיין לא שילמנו מחיר כבד על-כך אם משהו לא כשורה בחיי האמונה שלנו- המחיר זול על כל פנים.

**מה היה המחיר ששלמתם בשל האמונה וחיי המשיחיות שלכם? חישבו ארוכות על השלכות תשובותיכם.**

---



---



---



---



---

**חומר נוסף למחשבה:** במשך הדורות טענו אנשים שונים שכוח ה'חוק הטבעי' הוא שקביל על המין האנושי. למרות שזה בא לידי ביטוי בצורות שונות ובדפוסים שונים, הרעיון הוא שניתן לגזור או להפיק מהעולם הטבעי עיקרים מוסריים שיכולים להדריך אותנו ואת פועלנו. במובן מסויים, כמשיחיים המאמינים שהטבע הוא ספרו השני של אלוהים נוכל לקבל את העובדה שיש בכך אמת כלשהיא. ראו לדוגמה את דבריו של שאול ברומיים 18-1: 32 על שאנו צריכים ללמוד אודות אלוהים מעולם הטבע. ובאותה עת בל לנו לשכוח כי אנו חיים בעולם שבו החטא מושל ואנו רואים אותו דרך עיניים מושחתות. אין פלא אם כן שאנו למדים לקחים מוסריים שגויים מעולם הטבע.

אחת הדוגמאות מגיעה אלינו מהפילוסוף היווני אריסטו שהיה אחד מהמוחות הגדולים יותר של העולם הקדום שהביא טיעון לטובת שיעבוד עבדים בהתבסס על ההבנה שלו את טבע העולם. עבור אריסטו הטבע גילה שתי קבוצות של אנשים, 'האחת הייתה נחותה מן האחרת כשם שהחיה נחותה היא מהאדם'. אם כן עבורם 'יחי עבדות מועילים ביותר'. זוהי רק דוגמה אחת מרבות שבה נוכל למצוא עקרונות, מוסר ורעיונות מן העולם שנמצאים בניגוד למלכות האלוהים, אם כך לא משנה מקום הולדתנו או המקום בו בילינו את ילדותנו - עלינו ללמוד את כתבי הקודש ומהם להפיק מוסר, ערכים ועקרונות שימשלו בחיינו. אין דבר מלבד תורה זו שיש בו אמינות בפני עצמו.

#### שאלות לדיון:

1. ישוע קורא לנו לסלוח לכל מי שהכאיב לנו. זה כולל את משפחותינו. הישבו על מישהו קרוב שהכאיב לכם. למרות שהצלקות תמיד ישנן כעובדה לעבר, כיצד תוכלו להגיע למקום שבו תוכלו לסלוח?
2. דונו בתשובתכם לשאלה מהשיעור שביום ראשון על העימות שבין ערכי החברה שבה אנו חיים לבין הערכים שבכתבי הקודש. כיצד אנו כמשיחיים צריכים להתנהל בהתאם להבדלים הללו?
3. הישבו עוד לעומק על הרעיון שענוות ילד הינה גדולה בעצם. מה המשמעות לגבינו המשיחיים?
4. כאדבנטיסטים שומרי שבת אנו מאמינים בציות לחוקיו של אלוהים ובמיוחד לעשרת הדברות. עם זאת מה צריך הסיפור על המושל הצעיר והעשיר ללמד אותנו על ששמירת עשרת הדברות למראית עין אינה מספקת ושמשיחות אמיתית כוללת לא רק ציות לעשרת הדברות אלא מעבר לכך?